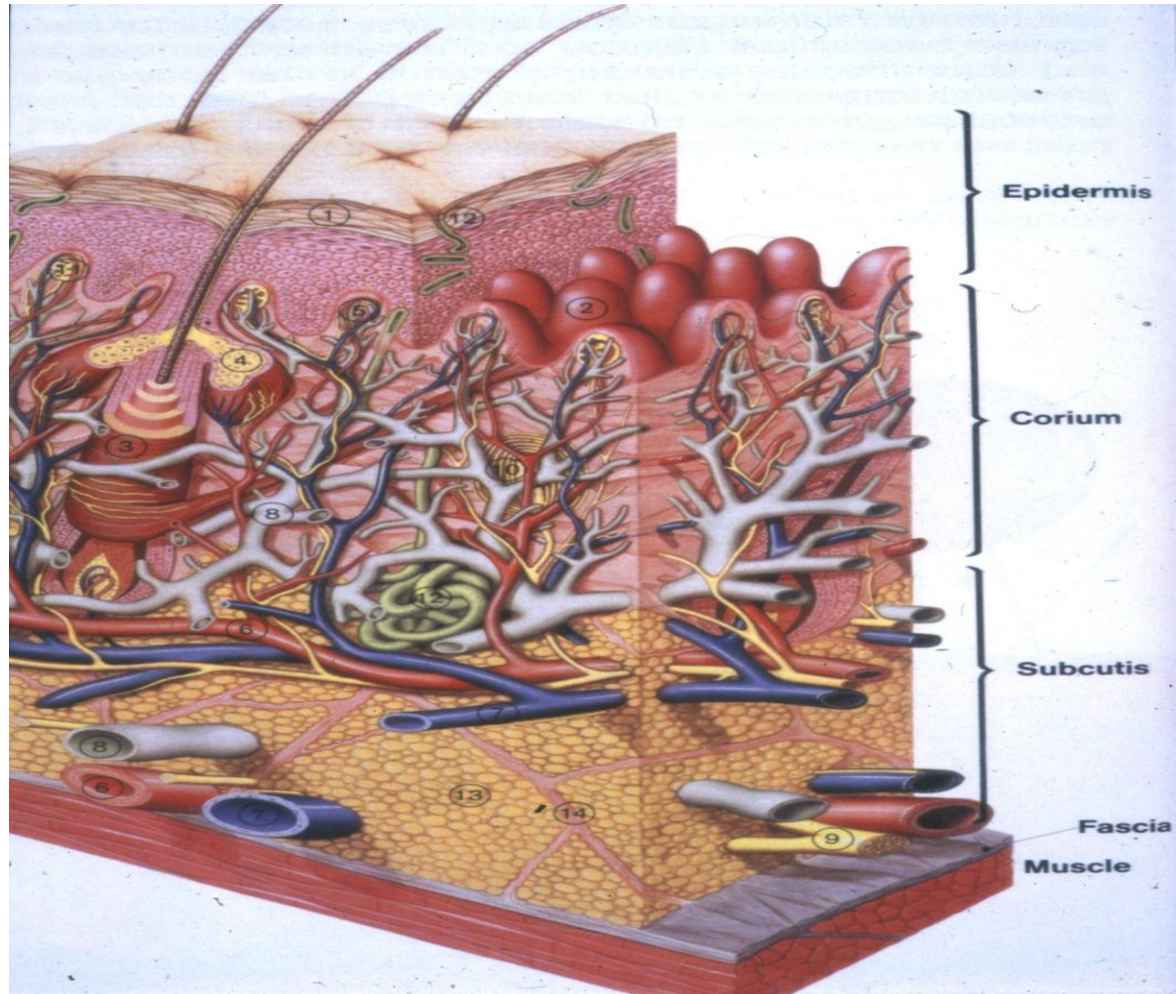

Physiology of wound healing

Rolf Jelnes

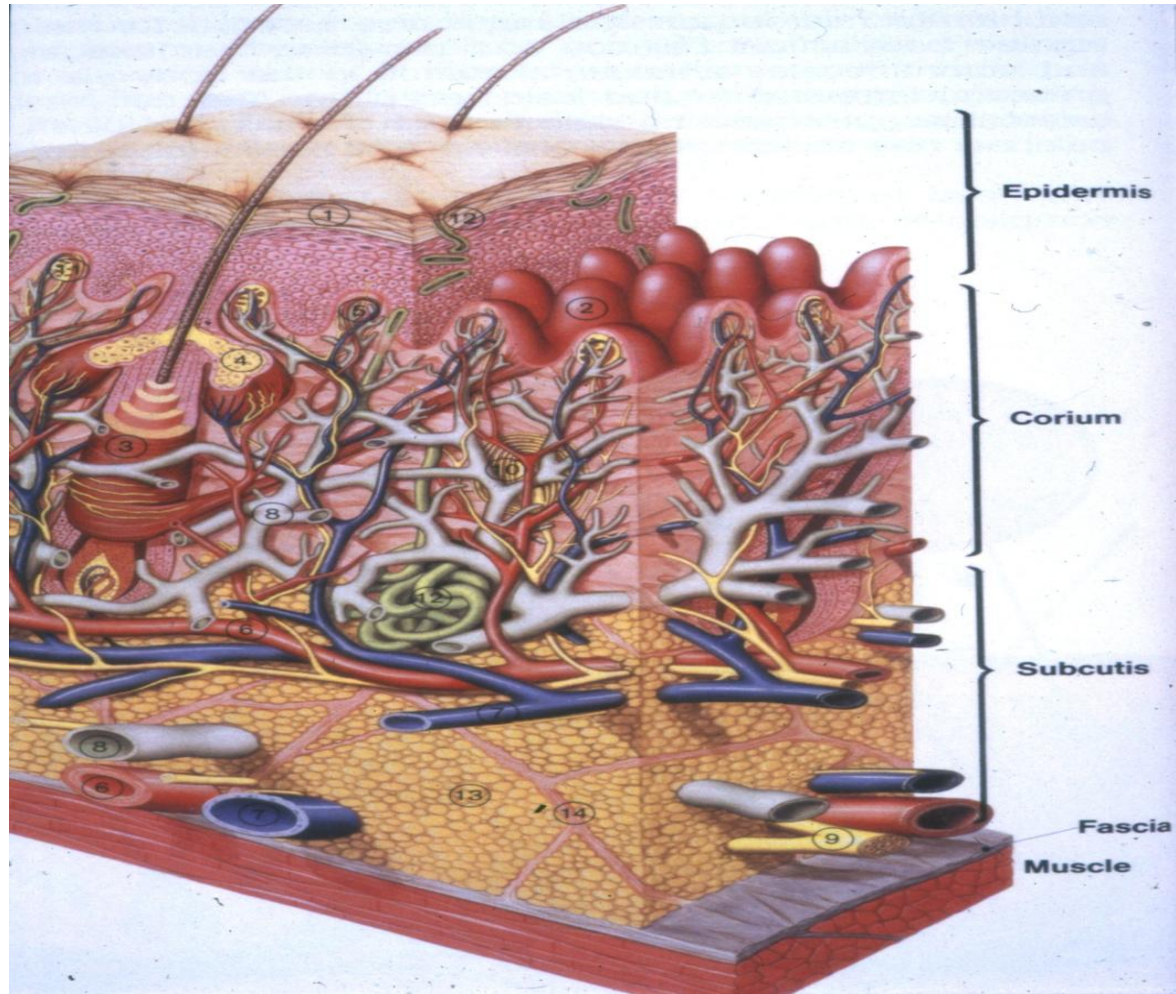
The skin and subcutaneous tissue !

Hvordan opstår et sår ?

- Ilt mangel
  - det dårligst vaskulariserede væv
- Celledød
  - Osmose
- Påvirker de omliggende celler, hvor iltforsyningen ligger på grænsen
  - Nekrosen tiltager

The skin and subcutaneous tissue !

Sårhelingsprocessen i 3 faser:

- **inflammatory**
= oprensningsfasen
- **proliferative**
= opbygningsfasen
- **Epithelialisation**
= modningsfasen

Det inflammatoriske response: den normale sårheling

- kompliceret proces
- Fibrin klot - blodplader
- Hvide blodlegemer
- Fibroblaster
- Angiogenese
- Collagen

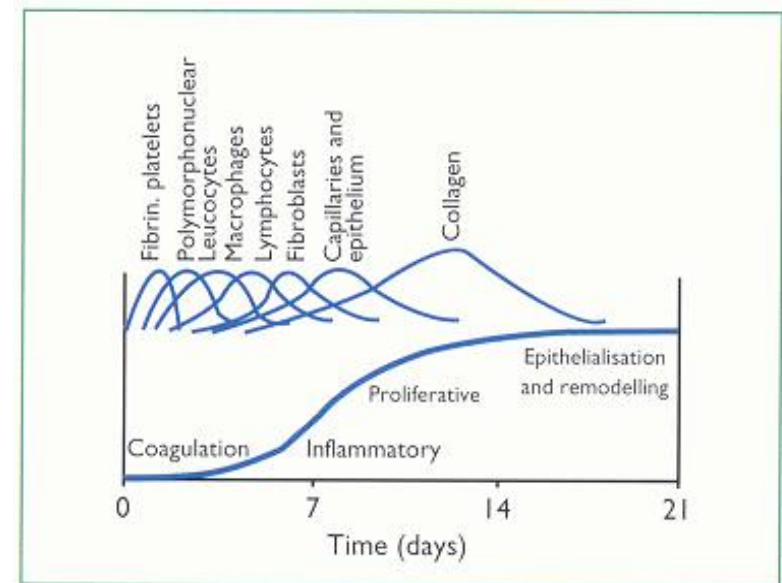

Figure 2. The process of wound healing

Hvorledes kan vi hjælpe til:

- Autolyse – det rette produktvalg – læs såret og bandagen – hvad mener jeg med det ?
- Enzymer – f ex varidase YT
  - Der er så mange enzymer i såret i forvejen

Mekanisk rensning

- Vask med sæbe
- Skylninger
  - Soignere
  - Spule
  - Højtryksrensning
- Ultralyd
- Laser

Hvorfor væk med nekrose ?

- Er grobund for bakterier -> infektion
- Lugtgener
- Øger sekretion – autolyse/inflammation
- Forhindrer vurdering af sårets omfang
- Forlænger inflammationsfasen og forhindrer granulation og epithelialisering

- Nekroserne skal væk for at forkorte inflammationsfasen

HUSK:

- **”Det er ikke hvad vi kommer i såret, det er hvad vi fjerner, der får det til at hele ”**

De 10 F'er

- ▶ Fjernelse af udløsende årsag
- ▶ Fjernelse af nekroser/urenheder
- ▶ Fjernelse af andre hæmmende faktorer
- ▶ Fjern ødem
- ▶ Fugtig sårheling
- ▶ Færre smerter
- ▶ Fornuftig bandage
- ▶ Fred og ro
- ▶ Forebyggelse
- ▶ Follow-up

TIME - konceptet

- **T** – tissue viability
- **I** – infection or inflammation
- **M** – moisture balance
- **E** – edge, non-advancing or undermined